

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒

เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ เสด็จทรงเปิดงานสัมมนาวิชาการ “การลงโทษทางอาญา กับหลักสิทธิมนุษยชน” ทรงแนะทุกฝ่ายร่วมให้โอกาส ผู้ต้องขังก้าวพลาด สร้างสังคมไทยโอบอ้อมอารี - ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ พลโทหญิง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโครงการสัมมนาวิชาการ “การลงโทษทางอาญากับหลักสิทธิมนุษยชน” ครั้งที่ ๒ จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) ร่วมกับกระทรวงยุติธรรม และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) ณ โรงแรมเซ็นทาราบายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวถวายรายงานสรุปว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ควบคู่กับการส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชน ในการจับกุมคุมขังบุคคลซึ่งในระหว่างการคุมขังนั้น บุคคลย่อมสูญเสียสิทธิในการเดินทางอย่างมีอิสระ อันเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่ง แม้ว่ารัฐจะมีเหตุผลในการทำให้บุคคลเสื่อมเสียอิสรภาพในรูปของโทษจำคุกก็ตาม แต่จำเป็นต้องมี

(อ่านต่อหน้า ๕)

สารบัญ	เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ เสด็จทรงเปิดงานสัมมนาวิชาการ “การลงโทษทางอาญากับหลักสิทธิมนุษยชน”	หน้า ๑	เปิดวาทีกถึกปัญหาการเข้าถึง “กองทุนยุติธรรม” เผย ๕ ปีบังคับใช้กฎหมาย การช่วยเหลือผู้ยากไร้ยังคงติดขัด	หน้า ๔	กิจกรรม “เทรตา อินเทอร์เน็ต” พร้อมเยาวชน ๑๕ คน ฟ้องร้องรัฐบาล ๕ ประเทศ ชวนละเมิดสิทธิเด็กจากการไม่แก้ปัญหาภาวะโลกร้อน	หน้า ๗
	บุษสะท้อ	หน้า ๒		ชวนรับชมนิทานส่งเสริมสิทธิเด็กเรื่อง “มดจิ๋วสิริรุ่ง”		หน้า ๖

มุมมอง

มุมมองสิทธิฉบับนี้ขออัญเชิญพระราชดำรัสในเรื่องสิทธิผู้ต้องขังของพลโทหญิง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชรมหาวัชรราชธิดา ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโครงการสัมมนาวิชาการ “การลงโทษทางอาญากับหลักสิทธิมนุษยชน” ครั้งที่ ๒ จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) ร่วมกับกระทรวงยุติธรรม และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

ต่อด้วยสาระจากการสัมมนาวิชาการเรื่อง “การระดมความเห็นเพื่อหาข้อเสนอมหาชนนโยบายและแก้ไขกฎหมายในการเข้าถึงกองทุนยุติธรรมของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งว่าด้วยการสะท้อนปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึง “กองทุนยุติธรรม” ของประชาชนผู้ยากไร้ที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี แต่ขาดทุนทรัพย์ในการต่อสู้คดีตามกระบวนการยุติธรรม คำกล่าวที่ว่า “คุณมีไว้ซึ่งคนจน” จึงยังดำรงอยู่ปิดท้ายด้วยข่าวสารในกระแสโลกกรณี “เกรตา อันเบิร์ก” เยาวชนนักธรรมชาติศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมชาวสวีเดนวัย ๑๖ ปี ซึ่งเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกจากการหยุดเรียนหลายสัปดาห์เพื่อมาประท้วงเรื่องโลกร้อน พร้อมด้วยเยาวชนอีก ๑๕ คนจาก ๑๒ ประเทศ ยืนฟ้อง ๕ ประเทศ ได้แก่ เยอรมัน ฝรั่งเศส บราซิล อาร์เจนตินา และตุรกี ในข้อหาละเมิดสิทธิเด็ก จากการไม่ลงมือแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นายวิส ดิงสวิต

กรรมการ : นางนิตรสุดา จินทร์ศิยัง

นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายโสพล จรุงจิต

รองเลขาธิการ : นายบุญเทื้อ สมนึก

นางสาวรศกัญญา กอบศิริกาญจน์

นางสาวอัจฉรา ฉายากุล

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญชวนผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับพิจารณาตีพิมพ์ ของลงมติสิทธิในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสม

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว **“มุมมองสิทธิ”** เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

กฎหมายรองรับอย่างชัดเจน และมีกระบวนการปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อเยียวยาแก้ไขให้เป็นการคืนคนดีสู่สังคม การสัมมนาในครั้งนี้จึงจัดขึ้นเพื่อผลักดันข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะกรณีเกี่ยวกับการลงโทษทางอาญากับหลักสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนให้หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายตระหนักถึงความสำคัญของหลักสิทธิมนุษยชน

โอกาสที่พลโทหญิง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา ทรงมีพระราชดำรัสเปิดงานสัมมนาว่า “ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาร่วมในพิธีเปิดงานสัมมนาวิชาการ เรื่อง การลงโทษทางอาญากับหลักสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒ ข้าพเจ้าขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยที่ได้ร่วมกันจัดงานในวันนี้ขึ้น

คำว่าสิทธิมนุษยชนนั้น เป็นคำที่มีความหมายสำคัญแสดงถึงสิทธิที่บุคคลพึงมี เพื่อทรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และพึงได้รับความคุ้มครอง ซึ่งอีกนัยยะหนึ่ง การมีซึ่งสิทธิก็สะท้อนถึงหน้าที่ของทุกคนที่พึงมีในการที่จะไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นเช่นกัน และรัฐก็มีหน้าที่ที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งสิทธิของบุคคลในรัฐนั้น

สิทธิมนุษยชนอีกบริบทหนึ่งที่จะกล่าวถึงในที่นี้คือ สิทธิของผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำ ซึ่งถึงแม้การคุมขังในเรือนจำนั้น เป็นการจำกัดสิทธิบางประการ เนื่องจากการกระทำความผิดทางอาญาและตามผลแห่งคำพิพากษาของศาล แต่การคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขังก็เป็นสิ่งสำคัญ

ต้นเหตุของการกระทำความผิดทางอาญานั้น หลายครั้งเกิดจากการขาดโอกาส ขาดความรู้และทางเลือกที่ถูกต้องในชีวิต จึงนำสู่การกระทำความผิดทางอาญา และทำให้ต้องโทษคุมขังในเรือนจำ

กสม. พร้อมด้วยผู้บริหาร TUI และวิทยากร

ซึ่งนอกเหนือจากการลงโทษด้วยการจำกัดเสรีภาพแล้ว การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการให้สิทธิในการแก้ไขตนเอง และการเรียนรู้ทักษะด้านต่าง ๆ จึงมีความสำคัญต่อการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมผู้ต้องขังมากเช่นกัน

ในโครงการกำลังใจ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน ในแรกเริ่มจึงมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังหญิง โดยเฉพาะ เริ่มจากกลุ่มผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และเด็กติดผู้ต้องขังหญิง ซึ่งเป็นผู้บริหารที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของมารดา ด้วยการเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี การให้ความรู้แก่มารดาในการดูแลตนเองขณะตั้งครรภ์ รวมไปถึงพี่เลี้ยงผู้ดูแลเด็กในเรือนจำ ซึ่งเป็นการลดความเครียด และสร้างกำลังใจ ซึ่งการริเริ่มโครงการดังกล่าวได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากองค์กรภาคีรัฐและเอกชนตลอดมา และได้มีการขยายผลไปถึงการให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ เช่น การให้ความรู้ด้านทักษะการมีอาชีพ และให้ความรู้ทางด้านการลงทุนอีกด้วย

ในการดำเนินการดังกล่าวในโครงการกำลังใจทำให้เห็นได้ชัดว่า ในหลายบริบทผู้ต้องขังหญิงมีความต้องการที่แตกต่างจากผู้ต้องขังชาย โดยเฉพาะด้านสุขภาพของสตรีในหลายแง่มุม รวมไปถึงการตั้งครรภ์ และการเป็นมารดา จนกระทั่งเมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๓ ประเทศไทยได้นำ "โครงการกำลังใจ" เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา เพื่อเสนอแนะให้มีการผลักดันมาตรฐานสากลที่คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังหญิงเป็นการเฉพาะ แนวคิดดังกล่าว ทำให้ประเทศไทย ได้รับการตอบรับและสนับสนุนจากนานาประเทศอย่างล้นหลาม นับเป็นก้าวที่สำคัญในการริเริ่ม "โครงการ Enhancing Lives of Female Inmates หรือ โครงการ ELF" ขึ้น เพื่อแสวงหาพันธมิตรทางความคิด ด้วยวิธีการเจรจาทางการทูตเชิงรุก และด้วยบทบาทนำของประเทศไทยในครั้งนั้นเอง ทำให้ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง และมาตรการที่มีโทษการคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือ "ข้อกำหนดกรุงเทพา" ได้รับการรับรองจากสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

การรับรองข้อกำหนดกรุงเทพา ครั้งนั้น ถือเป็นก้าวสำคัญในประวัติศาสตร์ด้านสิทธิมนุษยชน เพราะทำให้นานาประเทศหันมาสนใจเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังอีกครั้งหนึ่ง ส่งผลให้เกิดการทบทวนมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่เข้ามาตั้งแต่คริสต์ศักราช ๑๙๕๕ ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และนำไปสู่การรับรอง "ข้อกำหนดแมนเดลา" ในเวลาต่อมา

นับตั้งแต่การรับรองข้อกำหนดกรุงเทพา เป็นที่น่ายินดีที่ประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนนโยบายที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับหลายประการ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับปรุงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น การแก้ไขกฎระเบียบเพื่อให้สอดคล้องกับโทษ ได้รับโอกาสในการทำงานเพิ่มขึ้น การมีเรือนจำต้นแบบที่นำมาตรฐานตามข้อกำหนดกรุงเทพา มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและการสร้างกลไกการติดตามการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้างต้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อประเมินและรักษามาตรฐานการทำงานของเรือนจำทั่วประเทศ ข้าพเจ้าจึงขอชมเชยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ทำให้การดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังมีพัฒนาการอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินการตามข้อกำหนดกรุงเทพา เป็นเพียงมิติหนึ่งของการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องขัง ในทางปฏิบัติแล้ว หากเราเชื่อมั่นว่าผู้ที่ก้าวพลาดส่วนใหญ่สามารถแก้ไขตนเองได้ เราก็ควรให้ความสำคัญกับการสร้าง "โอกาส" ทั้งภายในเรือนจำและในชุมชน การสร้างโอกาสในที่นี้ หมายถึง การส่งเสริมให้พวกเขาได้เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพสุจริต การมีสุขอนามัยขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน การเข้าถึงการรักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย การมีชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยความหวัง และการไม่ถูกกีดกันจากสังคมหลังพ้นโทษ เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ จะประสบความสำเร็จได้ เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเรื่องการดูแลสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ และการเข้าถึงบริการทางด้านสาธารณสุขต่าง ๆ ที่นับเป็นประเด็นสำคัญในการให้สิทธิของผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในประเด็นด้านสุขอนามัยของผู้ต้องขังในเรือนจำมี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงเล็งเห็นว่าการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ การพยาบาล รวมไปถึงการได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพของผู้ต้องขัง เป็นสิทธิที่ผู้ต้องขังควรได้รับให้เท่าเทียมกับบุคคลภายนอก จึงทรงมีพระราชดำริให้มีการจัดตั้ง "โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี ด้วยใจ" ขึ้น เพื่อมุ่งเน้นในการส่งเสริมด้านเครื่องมือแพทย์ ด้านบริการทางการแพทย์ พยาบาล ตลอดจนห้องสมุดความรู้ต่าง ๆ ด้านสุขภาพอนามัยที่จำเป็นต่อผู้ต้องขังและห้องสมุดความรู้ด้านสุขภาพ แก่อาสาสมัครด้านสุขภาพในเรือนจำให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ ข้อกำหนดแมนเดลา และข้อกำหนดกรุงเทพา ซึ่งพระมหากษัตริย์คุณนี้ จะนำสู่ความก้าวหน้าในกิจการราชทัณฑ์ไทย และสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง อันจะเป็นไปเพื่อมอบกำลังใจกำลังใจที่ดีในการมุ่งมั่นพัฒนาตนเองของผู้ต้องขังต่อไป

สิ่งหนึ่งที่พวกเราได้เรียนรู้จากความพยายามที่ผ่านมา คือ การรักษาคำมั่นที่ริเริ่มความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขังเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายอย่างจริงจัง ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าสังคมไทยเปี่ยมไปด้วยบุคคลที่มีจิตสาธารณะพร้อมที่จะทำความดี เพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ ตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า ความร่วมมือร่วมใจในการสร้างโอกาสแก่ผู้ก้าวพลาดและการหยิบยื่นกำลังใจให้แก่กันนี้เอง จะเป็นพลังสำคัญในการสร้างไว้ซึ่งสังคมไทยที่โอบอ้อมอารีและไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการสัมมนาครั้งนี้จะช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้อย่างแท้จริง บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการลงโทษทางอาญากับหลักสิทธิมนุษยชนครั้งที่ ๒ และขอให้การสัมมนาในวันนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ"

เปิดเวทีแก้ปัญหาการเข้าถึง “กองทุนยุติธรรม”

เผย ๔ ปีบังคับใช้กฎหมาย การช่วยเหลือผู้ยากไร้ยังติดขัด -

แ่นร่วมแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง

วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดสัมมนาวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรื่อง “การระดมความเห็นเพื่อหาข้อเสนอทางนโยบายและแก้ไขกฎหมายในการเข้าถึงกองทุนยุติธรรมของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” โดยมีผู้แทนภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ณ โรงแรมราชาวดี จังหวัดขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติบดี โยพูล คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวเปิดการสัมมนาว่า แม้พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ จะมีเจตนารมณ์ที่ดีในการลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคเท่าเทียม แต่ตลอดระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมา เมื่อนำกฎหมายมาปฏิบัติ ได้พบปัญหาในการเข้าถึงของประชาชน ทั้งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ออกมา รวมถึงการใช้ดุลพินิจที่เป็นอุปสรรคต่อการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยเฉพาะคนเล็กคนน้อย ที่ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงกองทุนยุติธรรมในวันนี้ทุกภาคส่วนจึงควรร่วมกันทบทวนปัญหาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้กองทุนยุติธรรมสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่ประชาชนทุกคนได้อย่างเท่าเทียม

ในภาคเช้า ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับหลักการของกองทุนยุติธรรมและแนวปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รองศาสตราจารย์ ดร. ปกป้อง ศรีสนิท รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า เจตนารมณ์ของการจัดตั้ง

กองทุนยุติธรรมเป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหา “คุณมีไว้ซึ่งคนจน” เพื่อให้คนที่ขาดทุนทรัพย์สามารถหาเงินมาเป็นหลักประกันในการประกันตัวและต่อสู้คดีได้โดยไม่ต้องถูกคุมขังในระหว่างที่ศาลยังไม่ตัดสินความผิด แต่ในทางปฏิบัติ คนยากไร้ที่ถูกฟ้องต้องพบกับอุปสรรคนานัปการในการเข้าถึงกองทุนฯ เช่น การที่คณะอนุกรรมการกองทุนฯ ไม่นุ่มนวลค่าใช้จ่ายทนายความที่ชาวบ้านจัดหา เนื่องจากมีหลักเกณฑ์พิจารณาว่าศาล หรือสภาพทนายความ สามารถจัดหาทนายขอแรงให้ได้ ซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของชาวบ้านที่ต้องการมีทนายความผู้เชี่ยวชาญในประเด็นที่ตนสู้คดี หรือการที่คณะอนุกรรมการกองทุนฯ มีเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติเงินประกันในการปล่อยตัวชั่วคราวของผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยสันนิษฐานว่าผู้ต้องหากระทำความผิดหรือไม่ไว้ล่วงหน้า ทั้งที่ควรพิจารณาตามหลักกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนว่าบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ามีความผิดยังคงเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา นอกจากนี้ องค์กรประกอบของคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัด ควรมีส่วนของภาคประชาชนที่สมมูลกับภาครัฐ รศ. ดร.ปกป้องฯ กล่าวด้วยว่า กรณีการกำหนดให้มีการวางหลักทรัพย์ประกันตัว หากมีการเปลี่ยนเป็นระบบประเมินความเสี่ยงว่าผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือไม่แทน ซึ่งเป็นวิธีการที่หลายประเทศใช้ กองทุนยุติธรรมจะตัดภาระค่าใช้จ่ายเรื่องเงินประกันและความยากลำบากของประชาชนไปได้ ทั้งนี้ น่าจะถึงเวลาที่ควรมีการทบทวนกฎหมายหลังจากบังคับใช้มากกว่า ๔ ปีแล้ว

ด้านนายทวีศักดิ์ สารทรัพย์ ยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น แลกเปลี่ยนความเห็นว่า องค์กรประกอบของคณะอนุกรรมการกองทุนฯ ที่หลากหลายมาก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กระบวนการ

มท. กิตติบดี โยพูล

ท. ดร. ปกป้อง ศรีสนิท

คุณทวีศักดิ์ สารทรัพย์

อ.ณัฐวรรณ อารัมภีโรจน์

คุณจันทรีจิรา จันทน์แก้ว

คุณอัจฉรา ฉายากุล

พิจารณาต้องมีรายละเอียด รอบคอบ และทำให้กระบวนการพิจารณาล่าช้า นอกจากนี้ การตีความและพิสูจน์ “ความยากจน” ของประชาชนที่มาขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้าไม่ถึงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากมีการตีความที่แตกต่างกัน เช่น ที่อยู่อาศัย ขนาดบ้าน หรือยานพาหนะที่มีไม่สอดคล้องกับฐานะที่ระบุ ทำให้คณะอนุกรรมการกองทุนฯ ไม่อนุมัติให้ความช่วยเหลือ โดยประเด็นดังกล่าว นางสาวณัฐวรรณ อารัมภีโรจน์ อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เสนอให้มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การพิจารณา “ความยากจน” โดยอ้างอิงจากรายได้สุทธิของผู้ร้องขอ ซึ่งอาจมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการวางเงินประกันหรือการจ้างทนายความ

นางสาวจันทรีจิรา จันทน์แก้ว นายกสมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน กล่าวว่า ประเด็นที่น่าเป็นห่วงคือ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ข้อ ๑๑ ระบุให้การพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ต้องหาหรือจำเลย ต้องคำนึงถึงลักษณะการกระทำความผิดที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยที่คดีส่วนใหญ่ที่ประชาชนถูกฟ้องโดยรัฐ เช่น คดีป่าไม้ที่ดิน จึงมักถูกตีความว่าขัดต่อความสงบเรียบร้อย ดังนั้น การตั้งเงื่อนไขในการพิจารณาเช่นนี้จึงเป็นการสร้างเงื่อนไขเกินความจำเป็น นอกจากนี้ ตนเห็นว่า เมื่อศาลอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาแล้ว คณะอนุกรรมการกองทุนฯ ควรอนุมัติให้ความช่วยเหลือเงินประกันตัวทันที โดยไม่ต้องพิจารณาอีกครั้งว่าจะอนุมัติความช่วยเหลือเงินหรือไม่ เนื่องจากหลายกรณีแม้ศาลจะมีคำสั่งให้ปล่อยตัว แต่คณะอนุกรรมการกองทุนฯ ไม่อนุมัติเงินช่วยเหลือ เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว

ในช่วงบ่าย ประชาชนจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบทนายความ องค์การเอกชนที่ช่วยเหลือประชาชน รวมถึงนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความเห็น ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงกองทุนยุติธรรม เช่น ขั้นตอนและความซับซ้อนของเอกสาร การได้รับคำแนะนำความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ไม่ชัดเจน ปัญหาการใช้ดุลพินิจ โดยเฉพาะในประเด็นเร่งด่วน ปัญหาการปล่อยตัวชั่วคราวแก่นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ถูกมาปกป้องสิทธิชุมชนและประโยชน์สาธารณะ ซึ่งมีความขัดแย้งกับหน่วยงานรัฐ ความไม่ชัดเจนของกำหนดระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือ รวมถึงข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้เป็นเจ้าของปัญหาในคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือของกองทุน เป็นต้น

ช่วงท้าย นางสาวอัจฉรา ฉายากุล รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวสรุปว่า การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมเป็นหลักการพื้นฐานของหลักนิติธรรมที่ทำให้เสียงของประชาชนคนเล็กคนน้อยได้รับการรับฟังและมีความหมาย อันจะทำให้ประชาชนสามารถปกป้องสิทธิของตนเองและชุมชนได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พบว่ามีแผนแม่บทที่ระบุชัดเจนในประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีเป้าหมายในการอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างดี ประเด็น โปรงใส เป็นธรรม ทัวถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ ดังนั้น ปัญหาการเข้าถึงกองทุนยุติธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายควรขับเคลื่อนและแก้ปัญหาพร้อมกันต่อไป

อนึ่ง เวทีครั้งนี้เป็นกิจกรรมสืบเนื่องจากการสัมมนาวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับภาคประชาชนเมื่อปี ๒๕๖๑ โดยมีความมุ่งหมายให้ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนต่อการแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงกองทุนยุติธรรมของประชาชนผู้ยากไร้ นั้น ที่ผ่านมากลคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนและมีการตรวจสอบประเด็นดังกล่าวมาหลายกรณี จึงเห็นความสำคัญและจำเป็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยอนาคตอันใกล้นี้ สำนักงาน กสม. จะประสานความร่วมมือกับกระทรวงยุติธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการเข้าถึงกองทุนฯ ในเชิงโครงสร้างร่วมกันต่อไป

ชวนรับชมนิทานส่งเสริมสิทธิเด็กเรื่อง "มดจิ๋วสีรุ้ง"

เรื่องราวการผจญภัยของพี่น้องมดจิ๋วหลากหลายสีกับการกิจหน้าที่ตัวกันมด แฝงแง่มุมมองการส่งเสริมสิทธิเด็ก โดยการปลูกฝังให้เด็ก ๆ รู้จักเคารพในตัวเองและยอมรับในความแตกต่างของกันและกัน เสริมการมองโลกอย่างมีจินตนาการ และชักชวนให้ผู้ใหญ่เปิดรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ๆ จากนิทานโดยไม่ด่วนสรุปและตัดสิน

รับชมที่

Scan me

หรืออ่านนิทาน
มดจิ๋วสีรุ้งในรูปแบบ
หนังสือ (E-book)
ได้ที่

กสม. ร่วมประชุมกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิฯ ในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ครั้งที่ ๒๔ ณ สาธารณรัฐเกาหลี

วันที่ ๓- ๔ กันยายน ๒๕๖๒ นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายโสพล จริงจิตร เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๔ ของกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (APF) ในครั้งนี้ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศไทย ๒ กรณี ได้แก่ (๑) การปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในการสมัครงานกับบริษัทเอกชน และ (๒) เรื่องสิทธิในชีวิตและร่างกายอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิผู้บริโภคกรณีคัดค้านการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายพาราควอต ณ โรงแรม Westin Chosun Seoul สาธารณรัฐเกาหลี

เลขาธิการ กสม. รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีนักศึกษาเผยแพร่งานศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปศาสนา

วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ นายโสพล จริงจิตร เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับหนังสือร้องเรียนจากแกนนำกลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชน ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีนักศึกษาเผยแพร่งานศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปศาสนา เนื่องจากเห็นว่าการแจ้งความดำเนินคดี และการกดดันให้นักศึกษาขอขมาเป็นการกระทำที่คุกคามและเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน อีกทั้งการเผยแพร่ผลงานดังกล่าวเป็นเสรีภาพในการแสดงออก เสรีภาพในความเชื่อหรือการนับถือศาสนา ซึ่งได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงาน กสม. ร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลศพ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๒ นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลศพ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ อดีตประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ณ พระที่นั่งทรงธรรม วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เขตดุสิต กรุงเทพฯ

กสม. จับมือกระทรวงศึกษาธิการ จับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษาระดับ สพฐ. ใน ๕ ช่วงชั้นเรียน

วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานคณะทำงานด้านส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน เข้าพบ ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อหารือถึงแนวทางการขับเคลื่อนคู่มือกิจกรรมการสอนด้านสิทธิมนุษยชน ๕ ช่วงชั้นเรียน ได้แก่ ชั้นอนุบาล ประถมต้น ประถมปลาย มัธยมต้น และมัธยมปลาย โดยคู่มือดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาดำเนินการได้จัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับได้ใช้คู่มือประกอบการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความรู้ และความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ณ กระทรวงศึกษาธิการ

“เกรตา อินเบิร์ก”

พร้อมเยาวชน ๑๕ คน ฟ้องร้องรัฐบาล ๕ ประเทศ

ฐานละเมิดสิทธิเด็กจากการไม่แก้ปัญหาภาวะโลกร้อน

๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ มีการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยภูมิอากาศ “UN Climate Action Summit” จัดโดยองค์การสหประชาชาติ ในการประชุมดังกล่าว “เกรตา อินเบิร์ก” นักรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อมชาวสวีเดนวัย ๑๖ ปี ซึ่งเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกจากการหยุดเรียนหลายสัปดาห์เพื่อมาประท้วงเรื่องโลกร้อนบริเวณหน้ารัฐสภาสวีเดนเมื่อเดือนสิงหาคม ปี ๒๐๑๘ ได้กล่าวสุนทรพจน์หัวข้อ “กล้าดีอย่างไร” โดยเธอได้ทวงถามและกระตุ้นจิตสำนึกของพลเมืองโลกในประเด็นโลกร้อน พร้อมกล่าวตำหนิบรรดาผู้นำโลกว่าให้ความสนใจแต่เพียงตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจและละเลยการแก้ไขปัญหาสภาพภูมิอากาศโลกอย่างจริงจัง

“ระบบนิเวศทั้งหมดกำลังพังทลาย เรากำลังอยู่ในจุดเริ่มต้นของการสูญพันธุ์ครั้งใหญ่ แต่สิ่งที่พวกคุณพูดมีแต่เรื่องเงินและเรื่องหลอกลวงเกี่ยวกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่มีวันสิ้นสุด คุณกล้าดียังไง” เกรตา กล่าว

หลังกล่าวสุนทรพจน์ร้อนแรงครั้งนี้ “เกรตา” และเยาวชนอีก ๑๕ คนจาก ๑๒ ประเทศทั่วโลก ได้ยื่นฟ้อง ๕ ประเทศ ได้แก่ เยอรมัน ฝรั่งเศส บราซิล อาร์เจนตินา และตุรกี ทันทีในข้อหาละเมิดสิทธิเด็กต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ ตามกลไกพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง กระบวนการติดต่อร้องเรียน จากการที่ประเทศเหล่านี้บึงนอนใจและไม่แก้ปัญหาสภาพโลกร้อน แม้จะเป็นกลุ่มประเทศที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุดเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก (เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกาและจีน แต่ทั้งสองประเทศนี้ไม่ได้ลงนามรับรองในพิธีสารฯ

เด็ก ๆ จึงไม่อาจฟ้องได้) โดยเด็ก ๆ ได้เรียกร้องให้ทั้ง ๕ ประเทศปรับปรุงเป้าหมายด้านภูมิอากาศและทำงานกับประเทศต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาวิกฤต ซึ่งหลังจากนี้คณะกรรมการฯ จะมีการสอบสวนก่อนให้คำแนะนำกับประเทศที่ถูกฟ้องต่อไป

ที่มา : UNICEF

กรุณาส่ง

รัฐวิธึ รักสิทธึ โอลงเมิดสิทธึ

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล

ชะมาย

๑. ทุ่งสง

จ. นครศรีธรรมราช

80110

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น ๖-๗ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

อำนาจลงมติเรื่องรับออนไลน์

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับชมรมองสิทธึ ฟรี! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๓ ๓๙๓๒, ๐ ๒๑๔๓ ๓๙๒๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๕

ขอความกรุณาอย่าเผยแพร่เป็นออนไลน์